

**PRZERWAĆ SIĘ** (18) *vb pf*

się (12), się (6).

e oraz a jasne.

*inf* przerwać się (4) [w tym StryjKron może PRZERWAĆ + *impers* musi się]. ◊ *fut* 3 sg przerwie się (9). ◊ [3 pl przerwą się.] ◊ *praet* 3 sg m przerwał się (3). [f przerwała się.] ◊ *con* 3 sg m przerwałby się (1). n by się przerwało (1).

*Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVII w. (z Cn) s.v. przerwać.*

1. *Podzielić się na części wskutek szarpnięcia lub siły ciężkości, rozerwać się* (8) : Pirwey niż fie powroz frebrny przerwie/ á rospłynie fie zebranie złotá/ [...] á duch wroci fie do Bogá który gi dał. *BielKron* 82; Iáko Scipionowi *Africano* ná bieliedzie/ kiedy mu fie kilká kroć więniec ná głowie przerwał Licinius Varus powiedział/ nie dziwuy fie práwi/ żeć nie wczás ten wieniec/ głowá to bowiem wielka. *GórnDworz* P7; A iefli kto idąc támtędy przyciągnął którą z nich [niewiast opasanych sznurem, czyli prostytutek] ku sobie á leżálaby z nim/ tedy drugiey wymiátá przed oczy ífz byłą godnieyfza nífz oná/ á ífz fię nie przerwał ífnur iey. *BudBib Bar* 5/42; Od Niebá áfz do zemie złoty ífnur pleciony/ Ná którym ná kxtakt wiádrá ludzki záwieszony. [!] Wiek/ álbo żywot/ ftárfzy Mędrscy málowáli: [...] Przeto przed czáfem przerwie fię y ták vpada *KońakCath* C4v.

*Przen* (2) : y długo ná modlitwie będąc w zdrzemał fię: y widziál przez fen/ á ono lędzwie iego dwa Aniołowie páfem ściągáią/ mowiąc: páfem cię czyfstości ściągamy/ który fię nigdy nieprzerwie *SkarŻyw* 201; Bo gdyby wiele głów było wkościele/ przerwałby fię węzeł iedności/ wrozmaitym odłzczepieńftwie. *SkarŻyw* 337.

a. *O tkankach* (2) : Zafię gdy by fie nieczo łoziłka zniewiafty vказowało/ tedy ma baba lekko rękamy wyciągáć á ítrzedzy [lege: strzec i] vgadzac że by fie nie przerwało. Iefliby rozumiała baba iżby za ciągnieniem miała fie zerwać ta błonka/ tedy niema ciągnąc *FalZioł* V 26; Takiezf gdy macica albo Secundina dla mdłofci przed czáfem fie przerwie/ tak płodu zatrzymáć niemoże *FalZioł* V [30]v.

2. *Doznać wyłomu wskutek naporu, ulec* (7) :

[*Przen: Ponieść szkodę: Zamorfcy fię teź kupcy nieprzerwą/ gdy korzec zboża przednieyfzego/ grofzem álbo dwiemá nád złoty záplácą GrabZdanie* G4v.]

a. *Wskutek naporu wody* (7) : ták długo óną dźiurá wodá będzie zemie wybijałá/ áfz fye vczyni wielka dźiurá/ á potym fye Staw muśi przerwáć. *Strum* G2v; Ale kiedy [upusta] będzie kóńcu Grobléy/ kędy wodá cienko leży w Stáwie/ przerwieli fye tedy nie ták wielkiéy ízkody vczyni. *Strum* L2; A kiedy go ípyta/ á Staw iáko fye to przerwał? vczyni obmówkę: Pánie/ przepadł tu ták wielki défzcz/ że wodá od Góry do góry wftálá: nie mogliśmy go wzbrónić *Strum* M, F2, G2v, [H], H4; [*LustrLub* 88; Drugi młyn na Zdrojach, niedaleko miasta jest, i stawek beł mały, ale się grobla przerwała, spustoszał ten młyn. *LustrMaz* II 37].

3. *Skończyć się, przestać trwać; doznać zakłócenia* (3) : ábyśmy dla ípráwowania y wypełnienia téy rzeczy Séym ípólny [...] złożyli: iżeby iuż ná tym Séymie koniecznie práwa á gruntowna Vnia [*Polski z Litwą*] ták w íkutek íwóy wftáwiona y wykończoná byłą: iżby nietylko ná przyfzły czas przerwáć fie y roztárgnąć nie moglá/ ále żeby z siebie tákowe owoce i pożytki dawála/ [...] któreby

[...] ozdobę wieczną przynieść mogły. *SarnStat* 1004; Dołyć wam tá mátká pokojem takim vkázuie/  
do czegobyście fię pokwápiác mieli/ poki czás iest. Bo zda mi fię/ iż fię iuz od niewdzięcznych ten  
ták bogáty pokoy oddali y przerwie. *SkarKazSej* 667a.

[*Fraza*: »[czym] przerwie się pamięć« = *zapomni się*: Gdyż trudno iest tego dowieść Izby kto  
wyprawił powieść Gdzie iest lsemránie y też giełk Bo sie tym przerwie pámięć hnet Przeto pokornie  
prošimy Byłcie pomilczec raczyli A posluchác *KorczRozm* E3.]

**a.** *O wątku wypowiedzi (1)* : Ale fię tu iusz teras porządek HiŃtoriey Litewłkiey czytelniku miły  
dla słuŃznych przyczyn przerwác muŃi *StryjKron* 288.

*Synonimy*: **1.** *odczosnąć się, odedrzeć się, odpaść, rozewrzeć się*; **2.a.** *wyłomić się*; **3.** *skończyć się.*

*Formacje współrdzenne cf* **RWAĆ**.

*Cf* **1. PRZERWANIE, PRZERWANY**

SBU, ALKa